

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/2/2018
Identifikačné číslo spisu: 1416010354
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1416010354.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba, v trestnej veci obvineného X. L. pre zosnovanie a prípravu zločinu lúpeže podľa § 21 ods. 1 písm. a) Trestného zákona k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 25. januára 2018 v Bratislave o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. júna 2017, sp. zn. 2To/53/2017, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV z 31. marca 2017, sp. zn. 3T/132/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného X. L. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV z 31. marca 2017, sp. zn. 3T/132/2016, bol obvinený X. L. uznaný za vinného zo zosnovania a riadenia zločinu lúpeže podľa § 21 ods. 1 písm. a) Tr. zák. k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 ods. 1 písm. a) Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

obžal. X. L. dňa 8. júla 2016 vo večerných hodinách v čase medzi 20.30 hod. až 21.15 hod. v byte na Z. ulici dal obžal. F. Z. bielu trojrohú šatku a kuchynský nôž s čiernou rúčkou a čepeľou dlhou 15 cm za účelom lúpežného prepadnutia čerpacej stanice Y. na adrese M. Sch. G. č. 14 Bratislava a slovne vysvetlil obžalovanému F. Z., že si má tvár zakryť šatkou a nôž má držať tak, že ruku bude mať ohnutú v lakťu a čepeľou noža mieriť na obsluhu čerpacej stanice a pýtať hotovosť vo výške 300 Eur, ktorú prinesie na zastávku MHD na O. ulicu v Bratislave, kde ho obžal. X. L. mal čakať a v prípade ak mu finančnú hotovosť nedonesie, tak ho vyhodí z domu na Z. ul. č. XX v Z. a bude ho na tele páliť cigaretou a zapalovačom, pričom následne obžal. L. spolu s obžal. Z. dňa 9. júla 2016 v čase okolo 03.23 hod. šli spolu k čerpacej stanici Y. na adrese M. Sch. G. č. 14 v Bratislave, pričom obžal. L. akal na zastávke MHD O., obžal. Z. vošiel na čerpaciu stanicu so zahalenou tvárou, na ktorej mal bielu trojrohú šatku uviazanú vzadu, v ruke zvieral nôž s čiernou rúčkou s dĺžkou čepele 15 cm, s ktorým mieril na zamestnankyne čerpacej stanice pošk. R. K. a G. N. so slovami „dajte mi peniaze“, ktoré zopakoval minimálne 2 krát a potom ako sa ho poškodená G. N. spýtala „aké peniaze“ obžal. F. Z. povedal „aspoň 300 Eur“, pričom nôž držal v ruke s ohnutým lakťom a mieril ním na poškodené,

následne poškodená R. K. vybehla von pred prevádzku čerpacej stanice a požiadala o pomoc vonku stojace osoby, ktoré obžalovaného odzbrojili a obmedzili na osobnej slobode až do príchodu hliadky PZ.

Za to bol obvinenému podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Na podklade odvolania obvineného X. L. podaného proti vyššie citovanému rozsudku rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 29. júna 2017, sp. zn. 2To/53/2017, takým spôsobom, že podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu, a to na skutkovom základe už vyššie uvedenom.

V súlade s ustanovením § 322 ods. 3 Tr. por. odvolací súd uložil obvinenému podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obvinený X. L. podal prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Andreja Hrnčára dovolanie smerujúce proti naposledy zmienenému rozhodnutiu odvolacieho súdu z 29. júna 2017, sp. zn. 2To/53/2017, v spojení s prvostupňovým rozsudkom z 31. marca 2017, sp. zn. 3T/132/2016. Ako dovolacie dôvody boli uplatnené dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por.

V súvislosti s dovolacími dôvodmi podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Tr. por. obvinený uviedol, že súdu prvého stupňa predložil návrh na doplnenie dokazovania, v ktorom žiadal, aby orgány činné v trestnom konaní spolu so spoluobvineným F. Z. pomocou pracovníkov Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru vykonali identifikáciu dvoch údajných svedkov, ich stotožnenie, a následné vypočutie, pričom vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave IV mohol získané poznatky odovzdať pracovníkom operatívno-pátracej činnosti, čo mu však nebolo umožnené. Obvinený od súdu žiadal, aby predmetný návrh odstúpil Okresnej prokuratúre Bratislava IV a aby bol o tom vyrozumený.

Vzhľadom na uvedené mal dovolateľ podľa jeho názoru mať právo vypočuť alebo dať vypočuť svedkov, ktorí by svedčili v jeho prospech, a to za rovnakých podmienok, ako boli predvolaní a výsluchaní tí, ktorí vypovedali proti nemu.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený namietal, že v konaní, ktoré svojím dovolaním napáda, nebolo podľa neho žiadnym spôsobom preukázané, že by spáchal skutok, pre ktorý sa toto trestné stíhanie vedie, pričom v spise nie je žiadny priamy a relevantný dôkaz, ktorý by potvrdil, že spáchal skutok, ktorý mu je kladený za vinu a nijako mu nebol preukázaný ani úmysel zosnovať a riadiť zločin lúpeže.

Z dokazovania na hlavnom pojednávaní, konanom na súde prvého stupňa v dňoch 7. marca 2017 a 31. marca 2017, podľa obvineného vyplýva, že skutok, ktorý mu je kladený za vinu síce napĺňa znaky určitého trestného činu, avšak nepodarilo sa spoľahlivo a bez akýchkoľvek pochybností potvrdiť (i napriek rozsiahlemu dokazovaniu), že páchatelom tohto trestného činu je práve on. Obvinený navyše poukázal na fakt, že na hlavnom pojednávaní nebol produkovaný žiadny usvedčujúci priamy dôkaz, okrem výpovede spoluobvineného F. Z., ktorého možno považovať za nevierohodného svedka a tzv. kajúcnika, ktorý si chcel jeho výpoveďou zabezpečiť čo najnižší trest.

Dovolateľ pokračoval tvrdením, že výpovede svedkov L. L., R.G. a F. L. nemôžu byť usvedčujúcim dôkazom svedčiacim proti nemu, nakoľko títo neboli svedkami zločinu lúpeže, pričom predovšetkým poukázal na ich výpovede z hlavného pojednávania zo dňa 7. marca 2017. Ďalej tiež upriamil pozornosť na to, že na súde navrhol predvolať a vypočuť ako svedkov príslušníkov Obvodného oddelenia Policajného zboru Dúbravka, ktorí zadržali spoluobvineného F. Z. na mieste činu. V jeho trestnej veci neexistuje žiadny svedok, ktorý by potvrdil verziu spoluobvineného a teda neexistuje ani žiadny priamy

dokaz, ktorý by obvineného usvedčoval.

Ďalej poukázal aj na to, že v tomto konaní boli vykonané tri analýzy kamier z troch budov so samostatným vchodom, ktoré zachytávajú trasu spoluobvineného F. Z., ktorý v jeho výpovedi z 9. júla 2016 tvrdil, že obvinený mal ísť spolu s ním a čakať ho na zastávke MHD, pričom ho tam vôbec nečakal a tieto kamery vylučujú jeho tvrdenia. Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 31. marca 2017 súd prvého stupňa prehral iba jeden kamerový záznam, na ktorom nie je nasnímané, že by obvinený mal spoluobvineného Z.akať. Súd navyše neprehral zvyšné dva videozáznamy, napriek trvaniu obvineného na ich prehratí.

V trestnej veci dovolateľa bol vypracovaný znalecký posudok z odvetvia kriminalistickej biológie a genetickej analýzy Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru, ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2016/10182 (znalecký posudok je zapísaný pod číslom KEU-BA-EXP-2016/10299). Obvinenému boli odobraté pachové stopy, ktoré boli porovnané so zaistenou šatkou, takisto daktyloskopické stopy na zaistenom noži, pričom v oboch prípadoch nebola nájdená žiadna zhoda. Tieto závery znaleckého posudku opätovne vyvracajú tvrdenia spoluobvineného, že mu obvinený mal dať nôž do ruky a zaviazať šatku okolo jeho úst, ako tento vypovedal 9. júla 2016 na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Bratislave IV.

Záverom obvinený navrhol, aby dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por., aby zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 29. júna 2017, sp. zn. 2To/53/2017 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV z 31. marca 2017, sp. zn. 3T/132/2016, a v zmysle ustanovenia § 388 ods. 1 Tr. por. vrátil súdu prvého stupňa vec na nové prerokovanie a rozhodnutie.

K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava IV v tom smere, že ho navrhuje odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por., resp. zamietnuť podľa § 392 ods. 1 Tr. por. Tento nemal tak proti rozsudku súdu prvého stupňa, ako ani rozsudku odvolacieho súdu žiadne výhrady. K dovolacím námietkam uvedeným v dovolaní uviedol, že má za to, že všetky uvedené námietky už boli predmetom súdneho prieskumu v rámci odvolacieho konania pred súdom druhého stupňa. Z obsahu písomného dovolania považuje za zrejmé, že obvinený chápe dovolanie ako ďalší riadny opravný prostriedok, pretože dovolaním namieta predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a tiež, že obvinený pred jeho podaním využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že podané dovolanie nie je dôvodné a podľa § 382 písm. c) Tr. por. ho odmietol, keďže je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Čo sa týka pritom viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., tak k tomu považuje najvyšší súd za dôležité poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Teda zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por.

Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 Tr. por. a ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por. bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Tr. por., ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný právne uplatniteľný dôvod dovolania, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por., dovolací súd dovolaniu vyhovie postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Tr. por. a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď k tomu bližšie uznesenie najvyššieho súdu zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

Vo všeobecnosti k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. (dovolanie z tohto dôvodu možno podať, ak bolo právo na obhajobu porušené zásadným spôsobom) si najvyšší súd dovoľuje poukázať na to, že právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu a je potrebné ho chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu.

Tento dôvod môže byť naplnený len v takom prípade, ak zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné (teda nie akékoľvek, resp. nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu zakladá daný dovolací dôvod). V danej súvislosti pritom najvyšší súd upozorňuje na skutočnosť, že pod zásadným porušením práva na obhajobu možno rozumieť stav, ak došlo v trestnom konaní k pochybeniu, ktoré malo, resp. mohlo mať vplyv na konečný výsledok tohto konania.

Pri posudzovaní, či bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne okolnosti prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako i vo vzájomných súvislostiach.

Konkrétne k dovolacej námietke subsumovateľnej pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., týkajúcej sa návrhu obvineného na doplnenie dokazovania vykonaním identikitu dvoch údajných svedkov (zmienených ešte v prípravnom konaní spoluobvineným F. Z. v jeho výpovedi z 26. októbra 2016), ktorou sa obvinený dožadoval porušenia jeho práv na obhajobu, najvyšší súd v prvom rade uvádza, že sa pridŕža odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu z 29. júna 2016, sp. zn. 2To/53/2017, ktorý správne považuje návrhy na doplnenie dokazovania určené sudcovi pre prípravné konanie za neopodstatnené. V ustanovení § 10 ods. 3 písm. a) až písm. c) Tr. por. je vymedzené procesné postavenie sudcu pre prípravné konanie, z ktorého vyplýva, že tento nemôže rozhodovať o vykonaní alebo nevykonaní určitého dôkazu v prípravnom konaní. V danom prípade teda práva obvineného nemohli byť porušené, pretože návrh na vykonanie dôkazov adresoval orgánu, ktorý o takomto návrhu

nebol oprávnený rozhodovať.

Zo záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu z 20. decembra 2016, z vyjadrenia vyšetrovateľa navyše vyplýva, že všetky návrhy na doplnenie dokazovania obvineným, okrem tých, ktoré zbral späť 26. októbra 2016 pri jeho výsluchu na Odbore kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave IV, ktoré ním boli podané po tomto dátume ústne, ústne do zápisnice, písomne adresované poštou na tento odbor a na Okresnú prokuratúru Bratislava IV, najmä jeho písomné návrhy z 5. decembra 2016, z 8. decembra 2016 a z 13. decembra 2016 (teda aj tam, kde žiadal o vykonanie identikitu dvoch údajných svedkov) boli zamietnuté v celom rozsahu, nakoľko ich vykonanie vzhľadom na danú dôkaznú situáciu nepovažoval za potrebné, čo obvinený potvrdil svojím podpisom.

V zmysle § 371 ods. 1 písm. g) možno dovolanie podať, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné poznamenať, že ho možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. Pokiaľ ide o porušenie zákona, v tejto súvislosti najvyšší súd už stabilne v rámci svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že také porušenie by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Z uvedeného potom logicky vyplýva, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť úspešným dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. len vtedy, ak mal, resp. má negatívny materiálny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáže takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. K porušeniu práva na spravodlivý proces by pritom mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého vykonanie sa spochybňuje.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania), je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená vo vyššie citovanom ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Zásada voľného hodnotenia dôkazov, vybudovaná na vnútornom presvedčení orgánov činných v trestnom konaní a súdu znamená teda myšlienkovú činnosť, ktorá vytvára pre súd možnosť dostatočného priestoru v rámci vlastnej úvahy k tomu, aby sám určil rozsah dokazovania a vykonal prípadnú selekciu navrhovaných dôkazov procesnými stranami v obsahovom kontexte významu navrhovaných dôkazov niektorou z procesných strán v porovnaní s množstvom, kvalitou a závažnosťou tých dôkazov, ktoré už boli vo veci vykonané.

Z uvedených dôvodov dovoláciu námietku obvineného, spočívajúcu v tvrdení, že súd odmietol vykonať niektorý z navrhovaných dôkazov, je preto treba považovať z hľadiska naplnenia dovolacieho dôvodu

podľa § 371 ods. 1 písm. c) resp. písm. g) Tr. por. za irelevantnú.

V posudzovanej trestnej veci obvinený formálne uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. (t. j. ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať ani meniť). Ako z uvedeného ustanovenia, tak aj z inštitútu dovolania je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojinštančné. Dovolací súd je teda viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštalácie. Rovnako nie je oprávnený ani posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili, a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je potrebné taktiež uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať (to neplatí len pre dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Tr. por.).

Povedané inými slovami, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové.

Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať (dokazovanie tu právna úprava pripúšťa len celkom výnimočne a v značne obmedzenom rozsahu, keď môže byť zamerané výlučne na to, aby mohlo byť rozhodnuté o dovolaní - vid' § 379 ods. 2 Tr. por.). Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd (v zmysle druhej vety § 317 ods. 1 Tr. por. však nie obligatórne). Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvolaciu“ inštaláciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Z kontextu vyššie uvedeného je potom zrejmé, že námietky dovolateľa ohľadne vo veci vykonaného dokazovania stoja zjavne mimo uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., keď smerujú len k nesprávnosti a neúplnosti skutkových zistení, rozsahu dokazovania a hodnoteniu dôkazov, a preto nie je potrebné sa nimi bližšie zaoberať.

V súvislosti s posúdením subjektívnej stránky trestného činu, z ktorého bol obvinený uznaný vinným (podľa jeho tvrdenia mu nebol preukázaný úmysel zosnovať a riadiť zločin lúpeže), dovolací súd ešte poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky 1/2011 pod č. 3, podľa ktorého dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nemôže napĺňať poukaz na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatela k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa, ale nikdy (ako už bolo skôr zmienené) samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.

Dovolací súd je tak toho názoru, že nie je dôvod ani na vyhovieň dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.